

Taito- ja taideaineilla voidaan vastata modernin yritysmaailman toiveisiin

Antti Juvonen, dosentti, Joensuun yliopisto

Kimmo Lehtonen, professori, Turun yliopisto

Heikki Ruismäki, professori, Helsingin yliopisto

Viime aikoina jälleen ajankohtaiseksi noussut keskustelu taito- ja taideaineiden merkityksestä sekä tuntimäärien lisäämisestä tuntuu toistuvan muutaman vuoden välein. Jo edellinen opetusministeri nosti asiaa esille, mutta nyt *”uuden koulun”* tuntijakoesityksen lähestyessä asia on entistä ajankohtaisempi.

Hienoa ideassa on se, että toteutettuna tuntimäärien lisääminen ja valinnaisuuden kasvu tarjoaisivat mahdollisuuden entistä parempaan ja runsaampaan taito- ja taideaineiden opetukseen. Tämä puolestaan kohottaisi pedagogista hyvinvointia, kouluviihtyvyyttä sekä mahdollisesti myös opetuksen terapeuttisia vaikutuksia. Tuntimäärien lisääminen myös nostaisi aineiden arvostusta ja loisi ammattitaitoisille opettajille uusia työtilaisuuksia.

Kustannuksia puolestaan aiheuttaa palkkojen ohella taito- ja taideaineiden opetusvälineiden osalta heikko tilanne monissa kouluissamme. Tieto- ja viestintäteknologiaa on viime vuosina kehitetty voimakkaasti kouluissamme, hyvä niin. Osittain tuo kehittäminen koituu taito- ja taideaineiden hyödyksi, mutta myös perinteisiä opetus- ja työvälineitä, kuten liikunta- ja maalausvälineitä, kankaita, puuta ja metallia sekä erilaisia soittimia tarvitaan taito- ja taideaineiden korkeatasoisen ja oppilaslähtöisen opetuksen toteuttamiseen. Myös opetustilat asettavat erityisvaatimuksia onnistuneelle opetukselle. Toivottavasti nyt kouluille myös osoitetaan riittävästi määrärahoja opetuksen laadusta huolehtimiseen.

Taito- ja taideaineiden opetussuunnitelmat kaipaavat tarkistamista esimerkiksi arvioinnin, opetus-oppimis- ja ihmiskäsityksen alueilla. Opetussuunnitelman uudistamisen myötä opetuksessa saataisiin paremmin hyödynnettyä kaikki se ilo, luovuus ja ilmaisuvoima, johon taito- ja taideaineet tarjoavat luontaisen mahdollisuuden.

Taito- ja taideaineiden puolestapuhujiin ovat nyt iloksemme yhtyneet myös monet elinkeino- ja liike-elämän edustajat. Suomi todella tarvitsee uusia innovaatioita, joiden yhtenä tärkeänä alkulähteenä voi toimia koulun hyvin toteutettu taito- ja taidekasvatus.

Suomalaisen koulun oppilasviihtyvyys ja pedagoginen hyvinvointi ovat tulevaisuuden tärkeimpiä kysymyksiä luodessamme paremmat edellytykset hyvälle oppimiselle ja turvalliselle koululle. Taito- ja taideaineiden opetusta kehittämällä voisimme olennaisesti lisätä hyvinvointia kouluissamme ja koko yhteiskunnassamme.

Samalla vastaisimme myös modernin yritysmaailman, liike-elämän ja teollisuuden esittämiin haasteisiin ja toiveisiin uuden luovuuden ja ulospäin suuntautuvan ekspressiivisyyden nostaessa koko suomalaisen kulttuurielämän samanlaiseen nousuun kuin viime vuosisadan alkupuolella.

Tällä kertaa se tulisi ensikädessä toteuttaa tutkimukseen pohjaavan uuden pedagogiikan ja ymmärtävän ihmiskäsityksen hengessä ilman turhaa kilpailuhenkisyyttä ja suoritusten mittaamista, oppilaita kannustaen ja ilmaisusta nauttien.

